

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 10. april 2014
Enhed: Sundhedsjura og læ-
gemiddelpolitik
Sagsbeh.: DEPMAKI
Sags nr.: 1402053
Dok nr.: 1429467

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 3. april 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 669 (alm. del) (fortroligt) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 669:

"Ministeren bedes oplyse, hvilke regler og muligheder der er for at iværksætte en sanktion over for en enkelt læge, når den pågældende læge har begået en anerkendt fejl i forbindelse med en konkret sundhedsbehandling, og fejlen medfører, at patienten afgår ved døden og den efterladte tildeles en erstatning, jf. SUU alm. del - bilag 352."

Svar:

Som jeg forstår spørgsmålet ønskes det i tilknytning til en konkret sag, som har udløst patientskadeerstatning, oplyst, hvad der skal til for at udløse en reaktion inden for patientklagesystemet og som led i Sundhedsstyrelsens tilsyn med sundhedsvæsenet og sundhedspersoner.

Patientklagesystemet

Patientklagesystemet (Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn og Patientombuddet) er reguleret i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. Jeg kan generelt vedrørende bedømmelsesgrundlaget ved patientklagesager oplyse, at der foretages en vurdering af, om en sundhedsperson eller en del af sundhedsvæsenet har handlet under normen for almindelig anerkendt faglig standard, og om der dermed er grundlag for at udtale kritik af sundhedspersonen eller en del af sundhedsvæsenet. I patientklagesystemet undersøges med andre ord alene, om sundhedspersonerne eller sundhedsvæsenet har begået fejl. I patientklagesystemet tages der ikke stilling, om patienten har modtaget den bedst mulige behandling.

Sundhedsstyrelsens tilsyn

Sundhedsstyrelsen er efter regler herom i sundhedsloven og i autorisationsloven forpligtet til at føre tilsyn med den sundhedsfaglige virksomhed, der udføres af personer inden for sundhedsvæsenet.

Formålet med tilsynet er blandt andet at identificere sundhedspersoner, som kan udgøre en risiko for patienterne, men også at identificere områder, procedurer mv. inden for behandlingen, der mere generelt kan udgøre en væsentlig risiko for patientsikkerheden. Et hovedformål med tilsynsvirksomheden er således at sikre, at patienterne ikke udsættes for fejlbehandling eller skade som følge af generelle systemfejl eller enkelte sundhedspersoners risikoadfærd. Tilsynet har derudover også til formål at sikre overholdelse af patienternes retstilling.

En grundlæggende bestemmelse for vurderingen af al sundhedsfaglig virksomhed som led i Sundhedsstyrelsens tilsyn er § 17 i autorisationsloven, der pålægger enhver autoriseret sundhedsperson at udvise omhu og samvittighedsfuldhed under udøvelsen af vedkommendes virksomhed.

Kravet for autoriserede sundhedspersoner om omhu og samvittighedsfuldhed i den faglige virksomhed forudsætter, at patientbehandlingen som minimum lever op til normen for almindeligt anerkendt faglig standard – den samme norm, som Patientombuddet og Disciplinærnævnet baserer deres afgørelser af patientklager på.

Som led i tilsynet har Sundhedsstyrelsen mulighed for at iværksætte eller tage initiativ til en række konkrete tilsynsforanstaltninger over for sundhedspersoner eller behandlingssteder hvis faglige virksomhed ikke udføres med den fornødne omhu og samvittighedsfuldhed og hvor der er fare for patientsikkerheden. De nærmere regler herom er fastsat dels i autorisationsloven og sundhedsloven.

Sundhedsstyrelsen iværksætter årligt 20-25 skærpede tilsyn, 5-10 faglige påbud, 1-5 midlertidige virksomhedsindskrænkninger, 1-3 midlertidige autorisationsfratagelser, 5-10 ordinationsindskrænkninger, 1-3 permanente virksomhedsindskrænkninger (ved domstolene) og 1-2 permanente autorisationsfratagelser (ved domstolene).

Patienterstatningsordningen

Efter patienterstatningsordningen er det derimod ikke nogen forudsætning for at udbetale erstatning, at en sundhedsperson har begået en fejl. Der kan udbetales erstatning, hvis en erfaren specialist ville have handlet anderledes, og derved have undgået skaden, og der kan f.eks. også udbetales erstatning, hvis skaden skyldes fejl eller svigt i teknisk apparatur og redskaber m.v. Omvendt ydes der ikke erstatning – uanset om sundhedspersoner har begået fejl – hvis fejlen ikke har medført, at patienten har lidt skade.

Patienten har bedre mulighed for at få erstatning efter patienterstatningsordningen end efter dansk rets almindelige erstatningsregler.

De betingelser, der skal være opfyldt for, at der kan udbetales erstatning fra Patientforsikringen, henholdsvis udtales kritik i patientklagesystemet eller iværksættes tilsynsforanstaltninger som led i Sundhedsstyrelsens tilsyn, er således ikke identiske. Der er tale om forskellige ansvarsgrundlag.

Der kan således forekomme tilfælde, hvor det samme hændelsesforløb giver grundlag for udbetaling af erstatning efter erstatningsreglerne, selvom der for eksempel i patientklagesystemet ikke er fundet anledning til at udtale kritik, fordi den faglige adfærd ikke har været under normen for almindelig anerkendt faglig standard.

Med venlig hilsen